

Sarajevo, 15.07.2019. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
08.07.2019.- 12.07.2019.

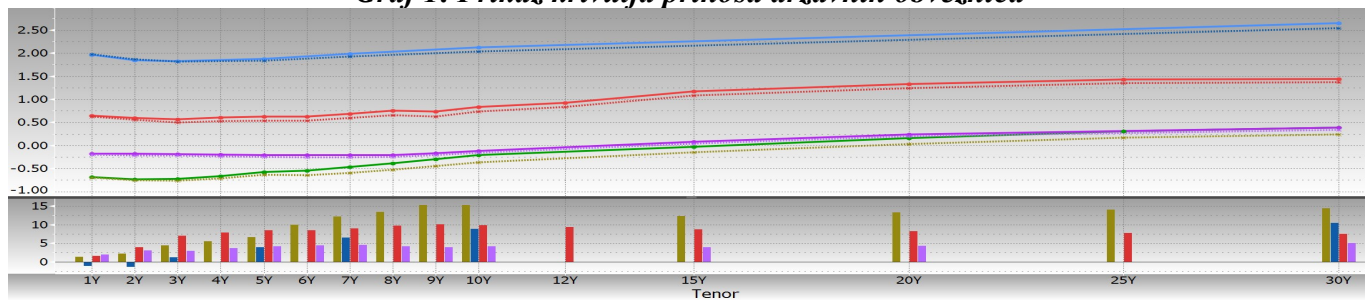
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	5.7.19	-	12.7.19	5.7.19	-	12.7.19	5.7.19	-	12.7.19	5.7.19	-	12.7.19
2 godine	-0,75	-	-0,72	↗	1,86	-	1,85	↘	0,56	-	0,59	↗
5 godina	-0,64	-	-0,57	↗	1,83	-	1,87	↗	0,54	-	0,63	↗
10 godina	-0,36	-	-0,21	↗	2,03	-	2,12	↗	0,74	-	0,84	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	5.7.19	-	12.7.19
3 mjeseca	-0,574	-	-0,574
6 mjeseci	-0,612	-	-0,618
1 godina	-0,672	-	-0,649

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 12.07.2019. godine (pune linije) i 05.07.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica su skoro svakodnevno bilježili rast, dok je izraženiji rast, osobito obveznica dužeg roka dospelja, zabilježen polovicom tjedna, nakon što su rezultati aukcije desetogodišnjih njemačkih obveznica ukazali na pad potražnje na najnižu razinu od listopada 2018. godine, iako je na istoj aukciji ostvaren rekordno nizak prinos od -0,26%. Pored toga, objavljeni su bolji od očekivanih podaci industrijske proizvodnje za Francusku i Italiju, a na kraju tjedna i podaci za cijelu regiju. Rast prinosa nastavljen je do kraja tjedna te je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica, nakon što je u prvom tjednu srpnja zabilježio razinu od -0,399%, povećan na -0,21%, što je najviše od 4. lipnja. U odnosu na prethodni tjedan prinosi njemačkih obveznica su povećani između 3 i 15 baznih bodova (najveći rast kod desetogodišnjih obveznica). Istodobno, prinosi italijanskih obveznica su bilježili volatilna kretanja, ali su promatrano na tjednoj razini smanjeni između 1 i 3,5 bazna boda. Uz pad potražnje za njemačkim obveznicama, prošli tjedan je obilježen i visokom potražnjom za italijanskim obveznicama dospelja 3 i 7 godina ukupne vrijednosti 5,5 milijardi EUR, a što još jednom pokazuje da investitori tragaju za većim prinosima u Europi. Izražen rast prinosa zabilježile su i obveznice Španjolske, osobito one s rokom dospelja od 5 i 10 godina, gdje je rast istih iznosio 13 i 24,5 bazna bodova, respektivno.

Europska komisija (EK) je u tromjesečnim ekonomskim prognozama smanjila očekivanja gospodarskoga rasta eurozone, kao i inflacije, pri čemu je navela da neizvjesnosti koje se povezuju s trgovinskom politikom SAD predstavljaju glavni rizik po ovu regiju. Prognoze rasta GDP-a eurozone od 1,2% za ovu godinu su potvrđene, što ukazuje na usporenje rasta u usporedbi sa 1,9% iz

2018. godine. Za narednu godinu prognoze su revidirane naniže, te se sada očekuje godišnji rast GDP-a od 1,4% (u svibnju očekivano 1,5%). EK je potvrdila da je slabljenje rasta na razini regije najviše posljedica slabijeg rasta u najvećem europskom gospodarstvu, Njemačkoj (0,5%), kao i u trećem po veličini gospodarstvu, Italiji, gdje se očekuje veoma slab rast. Usljed očekivanja usporenja gospodarskoga rasta, **prognozirana stopa inflacije u eurozoni je, također, smanjena na 1,3% za ovu i narednu godinu** (u svibnju očekivano 1,4% za obje godine). Također, krajem tjedna MMF je objavio da očekuje da će rast GDP-a eurozone u ovoj godini usporiti na 1,3% sa 1,9% iz prethodne godine, dok se oporavak rasta na 1,6% očekuje u 2020. godini. Iako su ove prognoze nešto bolje od prognoza Europske komisije, prognoze kretanja stope inflacije ukazuju da će i dalje ostati daleko ispod ciljane razine od oko 2% najmanje do 2022. godine, dok se za tekuću godinu očekuje stopa inflacije od 1,3%. Središnja banka Italije je u ekonomskom biltenu objavila povećane prognoze rasta GDP-a za 2020. i 2021. godinu za po 0,1%, odnosno na 0,8% i 1,0%, respektivno. Ipak, prognoze gospodarskoga rasta Italije za tekuću godinu su smanjene na 0,1% s ranijih 0,3%.

Deutsche Bank AG je u proteklom tjednu objavila radikalni plan rekonstrukcije banke koja, između ostalog, podrazumijeva izlazak iz poslovanja s dionicama, gubitak od 2,8 milijardi EUR u drugom tromjesečju, te smanjenje broja zaposlenih za jednu petinu (18.000 radnih mjesta), a sve s ciljem povratka profitabilnosti banke. Ukupna vrijednost najavljenih reformi iznosi oko 7,4 milijarde EUR.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	SRPANJ	0,1%	-5,8	-3,3
2.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G)	SVIBANJ	-1,5%	-0,5%	-0,4%
3.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	SVIBANJ	-3,2%	-3,7%	-2,3%
4.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	SVIBANJ	1,6%	4,0%	1,1%
5.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	SVIBANJ	-	-0,3%	7,0%
6.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	SVIBANJ	-1,5%	-0,7%	-1,5%
7.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G)	SVIBANJ	-	3,4%	0,4%
8.	Prerađivačka proizvodnja – Nizozemska (G/G)	SVIBANJ	-	-1,8%	-1,0%
9.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR)	SVIBANJ	17,0	20,6	17,9
10.	Stopa inflacije – Njemačka (final.)	LIPANJ	1,3%	1,5%	1,3%
11.	Stopa inflacije – Francuska (final.)	LIPANJ	1,4%	1,4%	1,1%
12.	Stopa inflacije – Španjolska (final.)	LIPANJ	0,6%	0,6%	0,9%
13.	GDP – Irska (tromjesečno)	I tromjesečje	-	2,4%	0,3%
14.	Stopa nezaposlenosti – Grčka	TRAVANJ	-	17,6%	18,2%

SAD

Prinosi na američke obveznice kraćeg roka dospijeca su tijekom proteklog tjedna zabilježili blagi pad, dok su prinosi srednjeg i dužeg roka dospijeca povećani za 4 do 9 baznih bodova, a indeksi dionica su krajem tjedna zabilježili rekordno visoke razine.

Zapisnik s lipanjskog sastanka FOMC-a je pokazao da su kreatori monetarne politike ocijenili da su neizvjesnosti i rizici vezani za prognoze GDP-a i inflacije značajno povećani, što je većina tržišnih sudionika protumačila kao signal mogućeg smanjenja referentne kamatne stope na sastanku krajem ovog mjeseca. Predstavljajući polugodišnje izvješće o monetarnoj politici, Komitetu za bankarstvo američkog Senata, predsjednik Feda Powell je istaknuo da se negativni rizici za američku ekonomiju zadržavaju sve dok trgovinski ratovi smanjuju poslovne investicije, a inflacija ostaje slaba, signalizirajući da su kreatori monetarne politike spremni smanjiti referentnu kamatnu stopu na sastanku ovog mjeseca. Predsjednik SAD Trump je optužio Iran da dugo potajno obogaćuje zemlju uranijem i upozorio da će se američke sankcije uskoro povećati, budući da su Ujedinjene nacije održale hitan sastanak o narušavanju nuklearnog sporazuma Teheranu.

Prema rezultatima Bloomberg istraživanja, GDP SAD će u tekućoj i narednoj godini zabilježiti rast po stopama od 2,5% i 1,8%, respektivno, dok se za 2021. godinu prognozira godišnja stopa rasta od 1,9% (prethodno prognozirano 1,8%). Prognozirana stopa inflacije za tekuću godinu je blago revidirana na

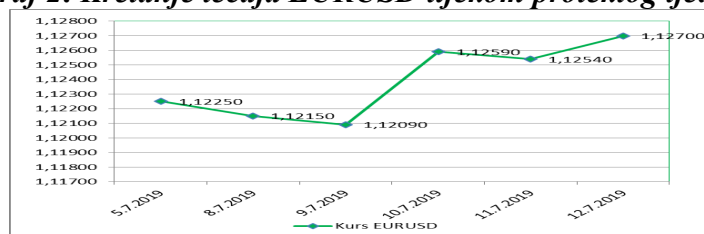
1,8% sa 1,9%, dok je prognoza iste za narednu godinu ostala nepromijenjena u odnosu na prethodno istraživanje (2,1%). Prema mišljenju većine anketiranih ekonomista, vjerojatnoća ulaska SAD u recesiju u narednih godinu dana iznosi 31%.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red.br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	LIPANJ	1,6%	1,7%	1,8%
2.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	LIPANJ	1,6%	1,6%	1,8%
3.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	6. SRPNJA	221.000	209.000	222.000
4.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	7. SRPNJA	-	63,8	62,6
5.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	5. SRPNJA	-	-2,4%	-0,1%
6.	Bilanca proračuna (u mlrd USD)	LIPANJ	-7,9	-8,5	-74,9
7.	Zalihe u veleprodaji (M/M) F	SVIBANJ	0,4%	0,4%	0,8%
8.	Zarade po radnom tjednu (G/G)	LIPANJ	-	1,2%	1,0%

USD je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast s razine od 1,1225 na razinu od 1,1270.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

S obzirom na to da glavne središnje banke širom svijeta, uključujući i Fed, nastoje da svoju politiku učine ekspanzivnijom, investitori očekuju da bi to isto mogla da učini i BoE, te se očekuje da bi referentna kamatna stopa u narednih 12 mjeseci mogla biti smanjena za 25 baznih bodova. Neizvjesnosti oko Brexita, kao i oko novog premijera koji bi zemlju trebalo da izvede iz EU bloka, utječu na deprecijaciju GBP. BoE je u Izvješću za financijsku stabilnost ukazala na to da su rizici Brexita bez sporazuma pojačani, te je ukazano da bi takvi ishodi mogli utjecati na slabljenje GBP, na državne obveznice i cijene nekretnina. U izvješću je navedeno da značajne tržišne volatilnosti i promjene u kretanju cijena aktive mogu biti očekivane u slučaju neurednog Brexita. Također, prepoznati su i rizici materijalnih ekonomskih poremećaja. Jedan od članova MPC BoE gđa Tenreyro je, vezano za očekivanja referentne kamatne stope, istaknula da postoji nekoliko signala slabijeg ekonomskog rasta, te da skoriji događaji vjerojatno ovo stanje produžavaju, i da ne vidi potrebu da glasuje za povećanje referentne kamatne stope, dok ne dođe do snažnijih inflatornih pritisaka. Tenreyro smatra da se takav rast neće dogoditi u narednih nekoliko mjeseci. S druge strane, ona smatra da bi mali stupanj restriktivnije politike mogao biti potreban u naredne tri godine u ovisnosti o Brexitu. Ukoliko Velika Britanija napusti EU bez sporazuma, tada je veća vjerojatnoća da će BoE trebati ekspanzivniju monetarnu politiku kako bi ublažila šokove, ali to još uvijek nije sigurno.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	GDP (M/M)	SVIBANJ	0,3%	0,3%	-0,4%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G)	SVIBANJ	1,2%	0,9%	-1,1%
3.	Prerađivački sektor (G/G)	SVIBANJ	1,1%	0,0%	-1,0%
4.	Građevinski sektor (G/G)	SVIBANJ	0,9%	1,7%	3,1%
5.	Uslužni sektor (M/M)	SVIBANJ	0,1%	0,0%	0,1%

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio rast s razine od 0,89627 na razinu od 0,89645, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,2521 na razinu od 1,2572.

JAPAN

Protekli tjedan u Japanu bio je obilježen zbivanjima oko trgovinskog spora između Japana i Južne Koreje. Iako je planiran sastanak zvaničnika ove dvije zemlje, tenzije i dalje jačaju, nakon što su japanski zvaničnici istaknuli da je Japan otvoren za dijalog, ali da nema namjeru povući mjere koje su tjedan ranije uvedene za tri specijalna tehnološka materijala. Guverner BoJ Kuroda je izjavio da će BoJ razmotriti dodatne monetarne stimulanse ukoliko inflacija izgubi zamah prema ciljanoj razini od 2%. Istodobno, bivši zvaničnik BoJ Momma je izjavio da BoJ treba zadržati ekstremno niske kamatne stope, te istaknuo da postoji velika vjerojatnoća da će prilagoditi vremenski okvir nakon ovomjesečne sjednice, a uoči očekivanog smanjenja referentne kamatne stope Feda.

Prema rezultatima istraživanja Bloomberg-a za srpanj, ekonomski analitičari su zadržali prethodne prognoze stopa rasta GDP-a za tekuću, 2020. i 2021. godinu od 0,7%, 0,4% i 0,9%, respektivno. Istodobno, ekonomisti su zadržali prognoze stope inflacije, te se očekuje da će ista u tekućoj godini iznositi 0,7%, dok prognoze za 2020. i 2021. godinu iznose 1,1% i 0,8%, respektivno. Također, očekuje se da će BoJ referentnu kamatnu stopu zadržati na trenutačnoj razini od -0,10% do kraja trećeg tromjesečja tekuće godine, dok je prethodno prognozirao kraj godine.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

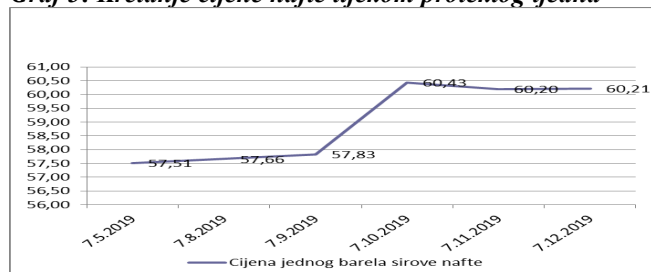
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Trgovinska bilanca (u mlrd JPY)	SVIBANJ	-758,9	-650,9	-98,2
2.	Tekući račun (u mlrd JPY)	SVIBANJ	1.395,3	1.594,8	1.707,4
3.	Monetarni agregat M2 (G/G)	LIPANJ	2,6%	2,3%	2,6%
4.	Monetarni agregat M3 (G/G)	LIPANJ	2,3%	2,0%	2,3%
5.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	LIPANJ	0,4%	-0,1%	0,6%
6.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	SVIBANJ	-	-2,1%	-1,1%
7.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	SVIBANJ	-	1,7%	1,6%
8.	Porudžbine strojnih alata (G/G) P	LIPANJ	-	-38,0%	-27,3%
9.	Osnovne strojne porudžbine (G/G)	SVIBANJ	-3,6%	-3,7%	2,5%
10.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	SVIBANJ	-0,1%	-0,2%	0,8%
11.	Indeks ukupnih zarada (G/G)	SVIBANJ	-0,6%	-0,2%	-0,3%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad s razine od 121,75 na razinu od 121,62. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad s razine od 108,47 na razinu od 107,91.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 57,51 USD (51,23 EUR). Cijena nafte je sredinom tjedna bilježila rast preko 60 USD po barelu, što je najveća razina u skoro posljednja dva mjeseca. Utjecaj na rast cijene ovog energenta imale su pojačane prijetnje Irana odmazdom nad oduzetim tankerima, dok su problemi u Sjevernom moru držali investitore na oprezu zbog mogućih problema u prekidu isporuke nafte. Pored toga, objavljeni su podaci da su zalihe nafte u SAD nastavile da se smanjuju, što je u kombinaciji s pojačanim tenzijama na Bliskom istoku bilo dodatni poticaj za rast cijene. Također, očekivani uragan u Meksiku je utjecao na zatvaranje proizvodnih platformi, a što je bio još jedan od razloga rasta cijene nafte tijekom prošlog tjedna. Prema prvim informacijama, Saudijska Arabija je ispunila obećanje da održi dublje smanjenje ponude nafte nego što je dogovoreno u okviru OPEC-a. Neimenovani izvori koji su u bliskoj vezi s energetsom politikom Saudijske Arabije su izjavili da će lider OPEC-a de facto na tržište plasirati manje od 10 milijuna barela dnevno tijekom srpnja i kolovoza. Analitičari trenutačno očekuju da bi cijena nafte mogla oscilirati pod utjecajem političkih rizika koji proizlaze iz aktivnosti Irana, kao i pod utjecajima globalnih očekivanja ekonomskog rasta. Očekuje se da će, ipak, snažniji učinak imati očekivanje ekonomskog rasta u odnosu na političke rizike. Cijena nafte je tijekom proteklog tjedna zabilježila rast od 2,7% u odnosu na tjedan ranije. Tako je na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila 60,21 USD (53,43 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.399,45 USD (1.246,73 EUR). Najveći utjecaj na cijenu zlata u prošlom tjednu imala su očekivanja vezano za izjave predsjednika Feda Powella, koje bi mogle ukazati na smanjenje referentne kamatne stope. Pod utjecajem ovih očekivanja cijena zlata se do sredine tjedna nalazila ispod razine od 1.400 USD. Nakon što je Powell prilikom obraćanja ukazao na rizike s kojima se suočava ekonomija SAD, te je pojačao očekivanja smanjenja referentne kamatne stope na sastanku FOMC-a koji se održava krajem ovog mjeseca, cijena zlata je povećana. Izjave Powella su pojačale špekulacije da bi se već u srpnju moglo dogoditi smanjenje referentne kamatne stope, što je u kombinaciji sa stavovima Powella, kojima je upozorio na zabrinutost vezano za trgovinu i globalni rast koji nastavljaju da utječu na ekonomske izglede SAD, utjecalo na rast cijene zlata preko 1.400 USD po unci. Krajem tjedna globalni indeksi dionica, izuzev američkih, su zabilježili prvo tjedno smanjenje od svibnja, dok je USD nastavio da deprecira, usprkos tomu što snažnija inflacija u odnosu na očekivanja nije uspjela da ublaži očekivanja vezano za smanjenje referentne kamatne stope Feda. Na tjednoj razini cijena ovog plemenitog metala je povećana za 1,16% u odnosu na tjedan ranije, te je na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata iznosila 1.415,75 USD (1.256,21 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

